

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15Ps/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623203682
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623203682.5

Uznesenie

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou v právnej veci osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom: A. C. C. D., E. F. XX, D., štátny občan Slovenskej republiky, zast.: opatrovníkom G. H. A., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom: I. XXXX/XX, D., za účasti navrhnutého opatrovníka: 1/ I. J., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom: K. XXXX/XX, D., 2/ mesto Lučenec, so sídlom: B. L. XXX, D., IČO: 00 316 181, 3/ I. K. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, J., o zmene opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd o d v o l á v a z funkcie opatrovníka G. H. A., narodenú XX.XX.XXXX, bytom M. I. XXXX/XX, XXX XX D. a obmedzenému spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E. XXXX/XX, XXX XX D. u s t a n o v u j e za opatrovníka I. K. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX J..

II. Opatrovník I. K. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX J. j e o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zastupovať obmedzeného spôsobilosti na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX v konaniach pred štátnymi a samosprávnymi orgánmi ako aj inými inštitúciami, spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, poskytnúť mu všestrannú opateru a starostlivosť, preberať za neho invalidný dôchodok, sociálne dávky, finančné a iné majetkové a nemajetkové plnenia, ktoré je povinný použiť v záujme nesvojprávneho.

III. Opatrovník j e o p r á v n e n ý hospodáriť k finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.

IV. Opatrovník j e p o v i n n ý vyhotoviť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu.

V. Opatrovník j e p o v i n n ý najmenej dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie predkladať súdu správu o opatrovancovi o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie j e o p a t r o v n í k p o v i n n ý do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.09.2023 bol súdu doručený návrh navrhovateľky G. H. A., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá vykonáva funkciu opatrovníka spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX (ďalej len „nesvojprávny“), na zmenu opatrovníka. Dôvodom zmeny opatrovníka je odchod do dôchodku opatrovníka, a teda ukončenie pracovného pomeru v A. C. C. D., v ktorom je nesvojprávny umiestnený. Za nového opatrovníka nesvojprávneho navrhovateľka navrhla ďalšieho zamestnanca A. C. C. D. (N. D. „A. D.“) H. I. J., narodenú XX.XX.XXXX.

2. Výzvou zo dňa 18.10.2023 súd požiadal zariadenie A. D. o súčinnosť – oznámenie, či predmetné zariadenie poskytuje A. B., narodenému XX.XX.XXXX sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. s poukazom na § 8 ods. 12 uvedeného zákona, v zmysle ktorého poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu. (okrem prípadu, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby). Zariadenie A. D. odpoveďou zo dňa 2.11.2023 potvrdilo, že poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. A. B., narodenému XX.XX.XXXX.

3. Na základe uvedeného súd zisťoval, či sa v okruhu nesvojprávneho nachádza blízka osoba, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka nesvojprávneho. Lustráciou v registri obyvateľov SR súd zistil, že osoba s obmedzenou spôsobilosťou nemá žiadnych súrodencov a rodičia nesvojprávneho s ustanovením za opatrovníka súhlas nevyjadrili.

4. Vzhľadom na potrebu zmeny opatrovníka pre obmedzeného spôsobilosti na právne úkony – A. B. a neexistenciu blízkych osôb nesvojprávneho, ktorí by súhlasili s ustanovením za opatrovníka, súd s poukazom na § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 10 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok pribral do konania ako účastníka konania mesto D..

5. Na pojednávaní dňa 10.04.2024, uskutočneného za osobnej prítomnosti všetkých účastníkov konania, navrhovateľka (opatrovníčka nesvojprávneho) trvala na podanom návrhu. Oznámila súdu, že blízka osoba nesvojprávneho – brat I. K. B. prejavil záujem o výkon funkcie opatrovníka nesvojprávneho.

6. Mesto D. s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho nesúhlasilo, trvalo na tej skutočnosti, že je potrebné dopytom zistiť u označeného I. K. B., či má záujem o výkon funkcie nesvojprávneho.

7. Keďže z lustrácie v Registri obyvateľov označená osoba s identifikačnými údajmi I. K. B. nie je vedený ako blízka osoba nesvojprávneho, súd dopytom na matričný úrad v J. požiadal o predloženie rodného listu I. K. B., narodeného XX.XX.XXXX (č. I. 85), z ktorého bolo zistené, že nesvojprávny A. B. a navrhnutý opatrovník I. K. B. majú totožných rodičov, teda sú vo vzájomnom súrodeneckom vzťahu. Následne dopytom na I. K. B., tento podaním zo dňa 09.05.2024 vyjadril súhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho A. B.. Preto súd uznesením č. k. 15Ps/7/2023-74 zo dňa 21.05.2024 pribral do konania ako účastníka konania mesto I. K. B., narodeného XX.XX.XXXX.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu navrhovateľky na zmenu opatrovníka, uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 7Ps/6/2020-14 zo dňa 11.11.2020, právoplatný dňa 17.12.2020, odpovede navrhovateľky na výzvu, žiadosti o súčinnosť, odpovede zo dňa 16.10.2023, odpovede A. D., lustrácie rodinných príslušníkov nesvojprávneho v registri obyvateľov, výzvy rodičom, súhlasu I. K. B. č.l. 70, rodného listu I. K. B., správy o povesti č.l. 89, odpisu z registra trestov, výpisu z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov I. K. B..

9. Podľa § 27 ods. 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianky zákonník, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

10. Podľa § 272 zákona č. 191/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

11. Podľa § 273 CMP, na konanie o ustanovení opatrovníka je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má fyzická osoba bydlisko; ak takýto súd nie je, súd, v ktorého obvode má fyzická osoba majetok.

12. Podľa § 274 ods. 1 a 2 CMP, súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovnických práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

13. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

14. Podľa § 276 CMP, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

15. Podľa § 277 ods. 1 a 2 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

16. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

17. Podľa § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“), poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu. Obmedzenie podľa prvej vety neplatí, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby.

18. Pokiaľ ide o návrh opatrovníka pozbaveného na odvolanie z funkcie, tento súd posúdil v súlade s ustanovením § 276 CMP, podľa ktorého súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh, z čoho vyplýva, že výkon funkcie opatrovníka je vždy dobrovoľný. Preto už samotná skutočnosť, že opatrovník nechce naďalej túto funkciu vykonávať je dôvodom na vyhovieň jeho návrhu, a preto súd výrokom I. tohto uznesenia odvolal opatrovníka A. B. z funkcie.

19. Keďže A. B. je naďalej obmedzený v spôsobilosti na právne úkony (rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11Nc/550/1991-5 zo dňa 17.10.1991, právoplatný a vykonateľný dňa 29.10.1991) a súd odvolal z funkcie jeho doterajšieho opatrovníka, bolo mu v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné ustanoviť nového opatrovníka. Podľa ods. 3 uvedeného zákonného ustanovenia, za opatrovníka môže súd ustanoviť príbuzného fyzickej osoby alebo inú osobu, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka a ak to možné nie je, súd za opatrovníka ustanoví orgán miestnej správy alebo jeho zariadenie, ktoré je oprávnené vstupovať pod svojim menom.

20. Súd zistil, či do funkcie opatrovníka nemožno ustanoviť inú fyzickú osobu – I. J., ktorého navrhla sama navrhovateľka. Ide o zamestnanca zariadenia DSS Libertas, ktorá súhlasila s výkonom funkcie opatrovníka nesvojprávneho. V zmysle § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z., poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu (okrem prípadu, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby). Zariadenie A. D. potvrdilo, že poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. A. B.. Keďže ustanovenie zamestnanca zariadenia, ktoré poskytuje nesvojprávne sociálne služby za opatrovníka nesvojprávneho vylučuje citované ustanovenie § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z. , súd navrhnutú osobu I. J., aj v prípade, že by spĺňala predpoklady na výkon funkcie opatrovníka upravené v § 275 CMP, nemohol ustanoviť. Preto súd uznesením č. k. 15Ps/7/2023-95 zo dňa 20.06.2024 konanie vo vzťahu k I. J. zastavil.

21. Súd mal výsluchom navrhnutého opatrovníka I. K. B., ktorý aj na pojednávaní potvrdil záujem stať sa opatrovníkom svojho brata a na základe predložených listinných dôkazov (súhlas s ustanovením za opatrovníka č. I. 70, odpisu registra trestov a výpisu z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov – I. K. K. č. I. 92-94, správy o povesti navrhnutého opatrovníka č. I. 89) preukázané, že I. K. B. bude vykonávať funkciu opatrovníka riadne a v záujme obmedzeného spôsobilosti na právne úkony. Preto súd návrhu na zmenu opatrovníka vyhovel, G. H. A. odvolal z funkcie opatrovníka a obmedzenému

spôsobilosti na právne úkony ustanovil za opatrovníka I. K. B., narodeného XX.XX.XXXX. Výrokmi II. až V. uznesenia zároveň určil rozsahu opatrovníckých práv a povinností.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd účastníkom konania nárok na náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, A. O. XX, 974 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.